JOS MAAMIES KESTÄÄ,
NIIN KAIKKI KESTÄÄ.

SAVON SANOMAT

Irtonumero 1:—.

Sisämaan maalaiskansan äänenkannattaja

JOS MAAMIES TAIPUU,
NIIN KAIKKI VAIPUU.

N:o 20 (Kolmaskymmeneskolmas vuosikerta) Kuopiossa Torstaina helmikuun 15. päivänä 1940

Joukkomme kestävät Kannaksella ryssän raivokkaat hyökkäykset.

Tuhansittain kaatuneita ja kymmenittäin hyökkäysvaunuja jäänyt linjojemme eteen.

Tiistaina ammuttiin alas 17 vihollisen lentokonetta.

Päämajan tilannetiedoitus 13. 2. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella jatkuivat vihollisen hyökkäyksen 12. 2. heikentymättöminä Summan alueella, Muolaanjärven—Punnusjärven kannaksilla ja Taipaleessa. Hyökkäykset torjuttiin ja joukkomme suorittivat useita menestyksellisiä vastaiskuja. Ainakin 23 hyökkäysvaunua tuhottiin. Taistelut jakuvat.

Laatokan koillispuolella torjuttiin kaikki vihollisen hyökkäykset. Kaksi hyökkäysvaunua tuhottiin. Pitkärannan saaristossa tuhottiin suurin osa 100 ajoneuvoa käsittäneestä viholliskolonnasta. Aittojoella oli partio- ja tykkitoimintamme tuloksellista.

Kuhmon suunnalla torjuttiin vihollisen hyökkäykset ja sen erillisosastoja lyötiin hajalle. Joukkomme ovat vallanneet useita vihollispesäkkeitä. Raatteen Kuupasjärvellä lyötiin eräs länteen pyrkinyt vihollisosasto takaisin rajan taa. Muilla rintamanosilla oli tavanmukaista partio- ja tykkitoimintaa.

Ilmavoimat:

12. 2. käytyjen ilmataistelujen lisäksi suorittivat ilmavoimamme tiedustelua sekä pommittivat vihollisen kolonnia ja tukikohtia. Sotatoimialueella keskittyi vihollisen ilmatoiimnta sekä Kannaksella että Laatokan koillispuolella rintamalinjoille sekä sen läheisyyteen. Hävittäjämme ja it.aseemme ampuivat tarkistettujen tietojen mukaan alas neljä vihollisen konetta, minkä lisäksi on yksi epävarma tapaus.

Päämajan tilannetiedoitus 14. 2. klo 12:

Maavoimat:

Kannaksella jatkui 13. 2. vihollisen suurhyökkäys. Vain Summan itäpuolisessa maastossa onnistui vihollisen vallata muutamia etumaisia tukikohtiamme, mutta sen eteneminen pysäytettiin taaempien tukikohtiemme eteen. Kaikkialla muualla vihollisen hyökkäykset torjuttiin sille raskain tappioin. Tuhansittain kaatuneita ja kymmenittäin hyökkäysvaunuja jäi linjojemme eteen. Taistelut jatkuvat. Laatokan koillispuolella torjuivat joukkomme kaikki vihollisen etenemisyritykset. Kaksi hyökkäysvaunua tuhottiin. Kuhmon suunnalla muuan vihollispataljoona lyötiin ja useita pesäkkeitä vallattiin. Muilla rintamanosilla vilkasta partio- ja tykkitoimintaa.

Merivoimat:

Koiviston patterit ampuivat jäitse eteneviä vihollisosastoja tuottaen niille raskaita tappioita ja upottaen m.m. useita hyökkäysvaunuja. Laatokan koillispuolella rannikkopuolustusjoukkomme toimivat tuloksellisesti vihollisen kolonnia vastaan.

Ilmavoimat:

Ilmavoimamme kävivät 13. 2. useita kiivaita ilmataisteluja sekä jatkoivat menestyksellisesti vihollisen kokoontumis- ja majoituspaikkojen pommitusta. Vihollisen ilmavoimat pommittivat kotiseudulla Lahden, Heinolan ja Porvoon kaupunkeja sekä erään pitäjän alueella useita kyliä. Kaupungeissa aiheuttivat pommitukset tulipaloja. Muutamia siviilihenkilöitä kuoli ja haavoittui. Sotatoimialueella oli ilmatoiminta tavallista vilkkaampaa. M.m. pommitettiin Viipuria. Maamme alueen yläpuolella arvioitiin päivän kuluessa käyneen useita satoja viholliskoneita. Hävittäjämme ja it.aseemme ampuivat alas tarkistettujen tietojen mukaan kaikkiaan 17 vihollisen konetta. Epävarmoja tapauksia on lisäksi kaksi. Nyttemmin on 12. 2. epävarmaksi ilmoitettu tapaus varmistunut koneen jäännösten löydyttyä.

Menetetyt asemat vallattu takaisin.

Haaparanta, Havasin kautta, 14. 2. (STT) Voimakkaiden venäläisten hyökkäysten jälkeen suomalaisten asemia vastaan Karjalan Kannaksella ovat suomalaiset ryhtyneet vastahyökkäykseen ja vallanneet takaisin kaikki asemansa Summan ja Muolaanjärven luona lukuunottamatta eräitä asemia Taipaleessa, missä venäläiset vielä pysyttelevät.

Eiliset ilmapommitukset.

Eilispäivän kuluessa pommittivat vihollisen ilmavoimat Viipuria useaan otteeseen sekä lisäksi Haminaa ja Lappeenrantaa, jossa syttyi tulipaloja. Tähän mennessä saatujen tietojen mukaan pommitukset eivät liene vaatineet kuolonuhreja.

Arkangel pimennettynä.

Lontoo, 13. 2. (STT) Mikäli Reuterin toimiston Moskovan-kirjeenvaihtaja ilmoittaa, ovat Venäjän viranomaiset määränneet Vienanmeren rannalla sijaitsevan Arkangelin kaupungin täydellisesti pimennettäväksi.

Saksalaiset upottavat laivojaan.

Kaksi kauppalaivaa upotettu Etelä-Amerikan rannikolla.

Rio de Janeiro, Reuterin kautta 14. 2. (STT) Täällä ilmoitetaan, että saksalaisen 6.200 tonnin kantoisen rahtihöyry Wofburgin on sen oma miehistö upottanut Brasilian pohjoisrannikolla. Myöhemmin ilmoitetaan, että laivan miehistö todennäköisesti avasi aluksen pohjaventtiilit, kun brittiläinen sotalaiva ilmaantui näköpiiriin. Tämän saman sotalaivan ilmaantuessa upotettiin myöskin höyrylaiva Vakama. Myöhemmin saatujen tietojen mukaan oli Vakama uponnut noin 180 meripeninkulmaa Rio de Janeirosta koilliseen.

Ryssät ovat viime aikoina useaan kertaan pudottaneet lentokoneista pienempiä laskuvarjopartioita linjojemme takapuolelle, mutta ovat nämä laskuvarjosotilaat luonnollisesti heti tulleet tehotuiksi joko ilmassa tai laskeutumispaikalla maassa. Kuvassamme nähdään ryssien laskuvarjosotilaita laskeutumassa ilmassa.

Summan ihme.

„Dagens Nyheterin" sunnuntainumerossa kirjoittaa lehden sota-asiain avustaja, eversti K. A. Bratt Summan lohkolla käytyjä taisteluita selostavassa katsauksessa seuraavaa:

On olemassa „Verdunin ihme"-niminen kirja. Tämä nimi ja tämä kirja tuo mieleen samannimiseen ranskalaisen linnoituksen ympärillä riehuneen taistelun. Juuri virkaansa astunut Saksan yleisesikunnan päällikkö von Falkenhayen laati suunnitelman saksalaisten uutta hyökkäystä varten, joka oli tehtävä Verdunia vastaan ja sen ylitse. Tarkoituksena oli niin sanoaksemme vuodattaa Ranskan armeijan veri kuiviin hyökkäämällä tämän ranskalaisten linjojen avaikohdan kimppuun. Sillä Verdunia oli silloisen tilanteen vallitessa puolustettava, muuten olisi rintama murtunut ja sota Ranskassa mahdollisesti päättynyt. Ajatus oli kenties oikea, mutta kävi niin, etteivät ranskalaiset väistyneet rikkiammutusta linnakkeesta, vaikka saksalaiset hyökkäsivät peloittavasti kauan aikaa käyttäen apunaan valtavia tykistö- ja jalkaväkimääriä. Ranskalaiset linnoittivat paikan yhä uudelleen ja pysyivät paikoillaan. Saksalaisten tappiot olivat hirvittävät, ja saksalaisen armeijan veri virtasi. Hyökkäys oli lopetettava ja Falkenhaynin jätettävä paikkansa.

Nyt tapahtuu Karjalan Kannaksella jotakin samanlaista. Historia ja kirjallisuus eivät puhu ainoastaan Verdunin, vaan myös Summan ihmeestä. On mahdollista, ettei maallikko käsitä, missään tapauksessa ei täysin käsitä sitä ennenkuulumatonta asiaa, että Mannerheim-linja ja sen puolustajat ovat voineet vastustaa Voroshilovin laumojen hyökkäystä, joka nyt on jatkunut miltei yötä päivää nelisentoista vuorokautta.

Tämän hyökkäyksen pääsuuntana, hyökkäyksen, jota ilmeisesti on pidettävä suurena Kannaksen läpimurtoyrityksenä, on ollut Summan kylä Hatjalahdenjärven rannalla. Varsinainen hyökkäysrintama ei näytä olevan 10 kilometriä leveämpi (kirteenvaihtajien selostuksissa on kyllä ilmoitettu kaksinkertainen leveys). Se, etteivät venäläiset ole hyökänneet leveämmällä rintamalla — hyökkäyksiä on kyllä suoritettu muuallakin —, viittaa kenties siihen, että tykki- ja hyökkäysvaunumäärä ei ole kaikkien tappioiden jälkeen riittänyt hyökkäykseen leveämmällä rintamalla.

Miten suuria venäläisiä jalkaväkijoukkoja on heitetty tuleen, sitä ei tiedetä. Ilmoitetaan hyökkäykseen osallistuneen kaksi divisioonaa. On tuskin todennäköistä, että tällainen miesmäärä olisi pystynyt tekemään niin ankaria hyökkäyksiä ja niin kauan aikaa kuin on tapahtunut. Pikemminkin voidaan olettaa etulinjoilla olleen kaksi divisioonaa, joiden väsyttyä ne on korvattu uusilla. Joka tapauksessa on sanottava, että venäläinen jalkaväki on näissä hyökkäyksissä osoittautunut hyvin käyttökelpoiseksi — mitä keinoja sitten lienee käytettykään niiden ajamisessa kuolemaan tavalla taikka toisella Summan luona.

Alkäämme puhuko suomalaisista joukoista, jotka ovat seisseet paikoillaan ja seisovat yhä edelleen. On yksinkertaisesti mielikuvituksellista, että niin on voinut tapahtua. Koettakaamme ymmärtää tätä. Se on ihme. Se on Summan ihme.

Katukuva eräästä kaupungista. Ryssän „lentosankarit" ovat vierailleet pommineen ja löytäneet rintamilla kärsimiensä tappioiden kostoksi tällaisia „sotilaallisia maaleja".

Suomen avustaminen saa yhä laajempaa kannatusta Englannissa.

Englannin alamaiset saavat liittyä vapaehtoisina Suomen armeijaan.

Englannissa ei pelätä mahdollista suhteiden katkeamista Venäjän kanssa.

Amsterdam, 13. 2. (STT) „Algemeen Handelsbladin" Lontoon-kirjeenvaihtaja ilmoittaa lehdelleen, että Englannin sekä virallisissa että epävirallisissa piireissä viime aikoina käsitys Suomen auttamisen välttämättömyydestä on saanut yhä laajempaa kannatusta silläkin uhalla, että Suomen aktiivinen auttaminen saattaisi johtaa Englannin—Neuvostoliiton välisten suhteiden katkeamiseen. Kirjeenvaihtajan ilmoituksen mukaan Suomen avustamisen kannalla olevien piirien kannatus on tuntuvasti kasvanut ammattijärjestöjen pääsihteerin, sir Walter Citrinen annettua julkisuuteen raportin havainnoistaan äskeiseltä Suomen-matkaltaan. Lopuksi kirjeenvaihtaja ilmoittaa, että Englannissa arvellaan Suomen sodan joutuvan kriitilliseen vaiheeseensa huhtikuun loppupuolella. Lontoossa arvellaan, kirjeenvaihtajan tietämän mukaan, että siihen mennessä olisi Suomen saatava vähintäin 50,000 ulkomaalaista vapaehtoista.

Englannin alamaiset saavat liittyä vapaehtoisina Suomen armeijaan.

Lontoo, 14. 2. (STT) Virallisesti ilmoitetaan, että hallitus on antanut luvan Suurbritannian alamaisille liittyä vapaehtoisiksi Suomen armeijaan sekä myöskin luvan pestausjärjestön perustamiseen Lontoossa.

Lontoo, 14. 2. (STT) Vastaukseksi alahuoneen jäsenen Pittin tiedusteluun, voiko englantilaisia vapaehtoisia merkitä Suomen armeijan luetteloihin, selitti sisäasiainministeriön alivaltiosihteeri Peake alahuoneessa seuraavaa:

Englannin hallitus on tutkinut tätä kysymystä huolellisesti sen päätöslauselman valossa, jonka kansainliiton yleiskokous hyväksyi Suomelle annettavasta avusta. Puhujan mielestä olisi päätöslauselman hengen ja kirjaimen vastaista, että Englannin alamaisilta, jotka haluavat tarjota palveluksiaan Suomelle, ehkäistäisiin tämä foreign enlistment actolla siihen nähden, että tämä sisältää kohtia, jotka edellyttävät erivapauksia sen määräyksistä. Niinmuodoin on Englannin kansalaisille myönnetty yleinen lisenssi, joka sallii heidän kirjoittautua Suomen puolustusvoimien kirjoihin ja lisenssi on myönnetty myös Lontooseen perustetulle Suomen värväysjärjestölle.

Ruotsi vahvistaa puolustustaan.

M.m. 23,1 milj. kruunua lentoaseen tarvikkeiden hankintaa varten.

Tukholma, 14. 2. (STT) Valtiopäivät ovat keskiviikkona myöntäneet 1,4 milj. kruunun suuruisen määrärahan Älfsborgin linnoitusten vahvistamista varten, 3,54 milj. kruunua uuden rannikkopatterin järjestämistä varten, 23,1 milj. kruunua lentoaseen tarvikkeiden hankintaa varten sekä määrärahan eräitä uudisrakennuksia varten ja lisäksi 23 milj. kruunua eräitä linnoitustöitä varten sekä 760.000 kruunua lentokentän rakentamista varten koillisrannikolle.

V:n 1937 obligatiolainan arvonta.

Valtiokonttorissa toimitettiin eilen v. 1937 palkinto-obligatiolainan arvonta. Suurimmat voitot joutuivat seuraaviin sarjoihin ja numeroihin:

500,000 mk sarjan 387 numeroon 890,

100,000 mk sarjan 182 numeroon 420 ja 412—740 sekä

50,000 mk sarjan 178 numeroon 344, 208—837 ja 445—765.

Virossa ja Latviassa pelätään ryssän vaatimuksia.

Venäläiset käyttävät asevoimaa, jos uusia vaatimuksia vastustetaan.

Lontoo, 14. 2. (STT) Useissa tämänaamuisissa lehdissä kerrotaan, että Virossa ja Latviassa ollaan edelleen, Latvian ulkoministerin esittämästä peruutuksesta huolimatta, huolestuneita huhujen johdosta, joiden mukaan Venäjä vaatisi uusia laivasto- ja lentotukikohtia. Daily Heraldin diplomaattinen toimittaja on sitä mieltä, että peruutus tällä hetkellä oltaa paikkansa, mutta huomauttaa lisäksi, että Latvia ja Viro ovat epäilemättä niiden maiden joukossa, joiden valloittamista venäläiset aikovat yrittää siinä tapauksessa, että heidän onnistuu valloittaa Suomi. Daily Expressin Tukholman-kirjeenvaihtaja arvelee Stalinin ärtyneen siitä, että virolaisia ja latvialaisia vapaaehtoisia on matkustanut Suomeen. Moskovaan kutsutuilta Venäjän Tallinnan- ja Riian-ministereiltä lienee Moskovassa tiedusteltu, minkälaisen vaikutuksen Ruotsin mahdollinen väliintulo Suomeen aiheuttaisi Baltian maissa. Edelleen lienee Stalin halunnut tietoja Viron ja Latvian Lontoon-ministerien Tallinnaan ja Riikaan saapumisen merkityksestä. Daily Mailin Tukholman-kirjeenvaihtaja on sitä mieltä, että venäläiset joukot tulevat valtaamaan useita tärkeitä strategisia paikkoja Virossa ja Latviassa, jos nämä maat yrittävät vastustaa Venäjän uusia vaatimuksia.

Suomen luoton lisääminen Amerikassa.

Senaatti hyväksynyt ehdotuksen lainauspankin pääoman korottamisesta 100 milj. dollarilla.

Washington, 13. 2. (STT) Senaatti on 49 äänellä 27 vastaan hyväksynyt lakiehdotuksen Export and Import-pankin pääoman korottamisesta 100 milj. dollarilla, jotta se voisi asettaa ei-sotilaallisiin tarkoituksiin tarkoitettuja lisäluottoja Suomen ja Kiinan käytettäväksi. Ehdotus joutuu nyt edustajahuoneen käsiteltäväksi.

Suomi saa ostaa yksityisiä sotatarvikkeita Amerikasta.

New York, 14. 2. (STT) Presidentti Rooseveltin perjantaina sanomalehtikonferenssissa esittämän lausunnon johdosta, jossa ilmitoi epäilyksensä, että Yhdysvallat voisivat myydä sotatarvikkeita Suomeen, huomautetaan, että presidentin lausunto koski ainoastaan liittohallituksen vanhoja varastoja, eikä yksityistä tuotantoa. Tässä suhteessa eivät luonnollisesti mitkään rajoittavat määräykset koske Suomea.

Ryssän hirmuvalta Puolan alueella.

Vangittuja puolalaisia kuolee joukottain rautatievaunuihin.

Bukarest, Parisin kautta, 14. 2. (STT) Eräät Yhdysvaltain kansalaiset, jotka Puolassa ollessaan joutuivat sodan yllättämiksi, ovat saaneet luvan poistua Lwovista. Nämä puolueettomat huomioitsijat ovat antaneet eräitä tietoja neuvostohallituksen aikana vallitsevasta hirmuvallasta. Saatujen tietojen mukaan on joka päivä vangittu keskimäärin 200 henkilöä. Surullisimman kohtalon alaisiksi ovat joutuneet puolalaisten upseerien perheet. Upseerien puolisot ja lapset karkoitetaan itiseen aikaan kodeistaan heidän voimatta ottaa mukaansa lämpimiä pukimia. Heidät ahdetaan lämmittämättömiin karjavaunuihin ja viedään itää kohti. Joka asemalla viivytään tuntikausia. Kun tällainen kuljetusjoukko Przemyslistä saapui Lwoviin, vallitsi vaunuissa kuolemanhiljaisuus. Kun bolshevikien toimihenkilöt avasivat ovet, tapasivat he satoja kuolleiksi paleltuneita henkilöitä.

Lahjoitus.

Turussa on J. V. Paulin lahjoittanut puolustuslaitokselle maanpuolustuksen hyväksi 500,000 markkaa.